

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319201038
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6319201038.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobcu: D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. - K., E. M. L. XXX/XX, zastúpený Občianskym združením Centrom správnej pomoci Prievidza, so sídlom 972 42 Lehota nad Vtáčnikom, 1.mája 388/8, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený splnomocnenou Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie, že úvery sú bezúročné a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 3.554,80 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno číslo konania 6Csp/46/2019-171 zo dňa 12.06.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 6Csp/46/2019-171 zo dňa 12.06.2020 vo výrokoch I. a III. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Brezno (ďalej „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 620,80 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol o náhrade trov prvoinštančného konania a vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 48 %.

1.1. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa domáhal toho, aby súd určil, že úvery, poskytnuté na základe zmlúv č. 8500062276 a č. 8500062269, uzatvorené obe dňa 18.06.2014 medzi stranami sporu, na základe ktorých mal žalovaný poskytnúť žalobcovi dva úvery po 1 500,- eur, sú bezúročné a bez poplatkov. Zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 3 554,80 eur. Žalobu zdôvodnil tým, že obe zmluvy o úvere sú ako celok neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi, keďže spolu s úverovými zmluvami boli uzavreté aj ďalšie dve zmluvy na zabezpečenie splátok úveru, pričom ide o vzájomne súvisiace zmluvy, u ktorých pri zániku jednej z nich zaniká aj druhá z nich, v zmysle § 52a Občianskeho zákonníka. V zmluvách sú ďalej uvedené nejasné formulácie o odplate za poskytnutý úver, preto žalobca žiadal o súdnu kontrolu týchto zmlúv z úradnej povinnosti a úradnej moci. Žalobca tvrdil, že ustanovenie sporných zmlúv o cene úveru obchádzajú kogentné ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 121/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď takáto zmluva musí obsahovať reálnu, nie predstieranú úrokovú sadzbu. Zmluvy sa však klamlivo snažili spotrebiteľa informovať o cenách finančnej služby tak, aby to vyzeralo, že je táto výhodná. Úverové zmluvy takisto neobsahujú termín konečnej splatnosti úveru a reálnu výšku úrokovej sadzby, v dôsledku čoho sa majú tieto úvery považovať za bezúročné a bez poplatkov. Obsahujú ďalej aj celý rad neprijateľných zmluvných podmienok, od vyhlásenia spotrebiteľa, že sa oboznámil s úverovými podmienkami, cez dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú zmluvu, až po vysokú RPMN, ktorá je

navyše zle vypočítaná, pretože reálne vychádza na 83,29 %, nie deklarovaných 20,91 %. Žalobca tak bol povinný zaplatiť žalovanému len istiny úverov, spolu 2.900 eur, no zaplatil v skutočnosti 6 454,80 eur.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval aj procesné stanovisko žalovaného, ktorý dôvodnosť žaloby popieral najmä z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu na takomto určení v zmysle § 137 písm. c/, d/ CSP, ďalej uviedol, že žaloba neobsahuje uvedenie a preukázanie skutočností, v zmysle ktorých by uplatnený nárok mal byť preukázaný ako dôvodný a namietol taktiež premlčanie žalovaného nároku čo do základu aj výšky, pričom považoval za premlčanú suma v rozsahu najmenej 1 044,60 eur, keďže v období do 3 rokov pred podaním žaloby žalobca uhradil spolu 2 510,20 eur a zvyšnú časť žalovanej sumy platil v období pred viac ako 3 rokmi pred podaním žaloby.

1.3. Súd prvej inštancie uplatnený nárok právne posúdil ako úverové vzťahy, konštatoval, že v prípade oboch zmlúv je potrebné okrem § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktoré upravujú úver ako zmluvný typ, aplikovať aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy všeobecne.

1.4. Následne sa okresný súd zameril v prvom rade na skúmanie dôvodnosti námietky procesnej neprípustnosti žaloby v zmysle § 137 písm. d/ CSP a vyhodnotil, že od 01.01.2018 je osobitným právnym predpisom zákonom č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 11 ods. 4 stanovené, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Na základe toho bolo možné konštatovať, že podmienku prípustnosti predmetná žaloba v tejto časti spĺňa.

1.5. K obojstranným úverovým zmluvám okresný súd zároveň konštatoval, že tieto spĺňali formálne aj obsahové náležitosti vyžadované § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2020 Z.z. a naopak neboli splnené podmienky bezpoplatkovosti a bezúročnosti, ktoré ako sankciu stanovuje § 11 uvedeného zákona pre takéto zmluvy. V tejto časti s takýmto stručným zdôvodnením súd prvej inštancie žalobe nevyhovel a zamietol ju (výrok II. rozsudku), pričom poukázal na podrobne rozpísané podmienky úverových vzťahov, kde výška poskytovaného úveru, stanovený poplatok za poskytnutie úveru, úroková sadzba, RPMN, splátky, ich termíny aj konečná splatnosť, či celkové náklady spotrebiteľa boli určené dostatočne jasne a zrozumiteľne.

1.6. Na druhej strane však súd prvej inštancie posudzoval oba úverové vzťahy aj v širšom zmysle, aj z doplnkových služieb, ktoré boli dohodnuté spolu s úverovými zmluvami. Z formulácie úverových zmlúv a dohôd súdu vyplynulo, že uzavretie týchto dohôd nebolo podmienkou pre poskytnutie úverov s danými podmienkami, že ide o doplnkové a dobrovoľné služby a že v zásade malo ísť o dva nezávislé právne úkony - predmetom jedného mal byť úver a predmetom druhého služby k úveru. Previazanosť bola formálne daná odkazom dohody na konkrétnu úverovú zmluvu, ako aj obsahom služieb, ktoré na jej základe mali byť poskytované, pretože vymedzené služby vyplývali práve z možných potrieb spotrebiteľa vzniknutých z odkazovaného úverového vzťahu. Pozícia hlavného a vedľajšieho právneho vzťahu bola daná jednoznačne: úver by obstál aj bez doplnkových služieb, služby mali zmysel, len ak existoval úver. Súd prvej inštancie mal za nepochybné, že poskytnutie finančných prostriedkov bolo zo strany žalovaného službou hlavnou a poskytovanie pridružených služieb na základe osobitnej dohody bolo službou doplnkovou. Odmena za takúto službu bola stanovená na 2,51 % zo sumy vyplateného úveru (1 450,- eur), to znamená, že z 1 450,- eur bola pri úrokovej sadzbe 18,03 % ročne splátka istiny stanovená na 41,67 eur, splátka úrokov na 11,58 eur a splátka odplaty za poskytované služby 36,40 eur, to všetko s mesačnou periodicitou. Pri porovnaní týchto nákladov úveru tak bolo súdu zrejmé, že hlavná služba, teda poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 1 450,- eur, bola spoplatnená sumou 416,88 eur (36x splátka úroku 11,58 eur) a poskytovanie doplnkovej, resp. pridruženej služby bolo spoplatnené odmenou 1 310,40 eur (36x 36,40 eur). Uvedený nepomer je zřejmý aj z percentuálneho vyjadrenia, keď úver bol úročený sadzbou 18,03 % ročne, poskytovanie doplnkových služieb bolo spoplatnené sadzbou 30,12 % ročne (12 x mesačná sadzba 2,51 %). Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že pri bližšom pohľade na obsah doplnkových služieb, resp. nevyhnutnosť ich využitia, či prospech pre spotrebiteľa, zistil, že zasielaním upozorňujúcich SMS správ, odklad splatnosti splátok, zmena úverových zmlúv na podnet klienta, avšak len v nepodstatných častiach zmluvy, prípadné prepárovanie platieb, druhá upomienka zdarma, či podpora call centra, ani vo svojom súhrne nie sú takými službami, ktoré by bežne klient poskytovateľa úveru využil vo veľkej frekvencii, alebo by boli pre neho nevyhnutné alebo nadmieru potrebné pri splácaní úveru, prípadne ktoré by mu podstatným spôsobom pomohli pri nejakej prekážke

pri splácaní úveru. 14. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca využil z ponúkaných služieb SMS notifikáciu (dlžná suma, splatnosť, prijatie splátky), aj to zrejme len pre to, že išlo o automatické zasielanie, nie na vyžiadanie. Ani jedna z ostatných spomínaných služieb však využitá nebola a z celkového hľadiska mala pre žalobcu takáto dohoda len okrajový význam. Súd poznamenal, že za úver mal žalobca zaplatiť cez 400 eur a za ostatné služby cez 1 300 ur. Primeranou cenou, resp. sadzbou by celkom zrejme bolo 2,51% ročne, keď úver by sa popri základnej úrokovej sadzbe 18,03 % predražil len o takýto poplatok a celkové navýšenie by zostalo na úrovni cca 20% ročne. Súd prvej inštancie v tejto otázke uzavrel, že doplnkové služby, vyplývajúce z dohody o poskytovaní služieb, boli v prípade oboch úverových vzťahov neprimerane nadhodnotené a konštatoval nerovnováhu a hrubý nepomer v právach a povinnostiach dodávateľa služby a spotrebiteľa, pričom nejde o hlavné plnenie a jeho cenu. Ide tak o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá je z tohto dôvodu neplatná v zmysle § 53 ods. 5 OZ. Neplatnosť sa v tomto prípade vzťahuje na dohodu o poskytovaní služby alebo služieb ako celok, nemá však vplyv na platnosť úverových zmlúv, ktoré obstoja ako právny úkon aj v prípade, že dohodnuté doplnkové služby boli v rozpore so zákonom a sú neplatné.

1.7. Z týchto dôvodov potom súd prvej inštancie rozhodol, že napriek platnosti úverových zmlúv, ako aj skutočnosti, že tieto nie sú považované za bezúročné a bez poplatkov, neplatným v tomto prípade boli pridružené právne úkony, a to obe dohody o poskytovaní služieb, ktoré boli uzavreté spolu s úverovými zmluvami. Plnenie z nich vytvorilo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, zároveň vznikla na strane žalovaného povinnosť bezdôvodné obohatenie vydať. Výška obohatenia vyplynula zo skutočnosti, že žalobca zaplatil z oboch úverových vzťahov všetky stanovené splátky, vrátane odmeny z oboch dohôd o poskytovaní služieb, teda na každú z nich 36x 36,40 eur, t.j. 2x po 1 310,40 eur. Celková suma zaplatená z týchto dvoch neplatne uzavretých dohôd bola tak 2 620,80 eur.

1.8. Napokon sa okresný súd vysporiadal v dôvodoch rozsudku s námietkou premlčania, vznesenou žalovaným vo vzťahu k uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Okresný súd aplikoval ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka a uviedol, že nakoľko v tomto prípade ide o povinného na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý je kvalifikovaným subjektom a dlhoročným poskytovateľom úverov, ktorý pri koncipovaní svojich predtlačných formulárových úverových zmlúv a súvisiacich dokumentov musí za celé obdobie svojej podnikateľskej činnosti spĺňať prísne kritéria poskytovateľa úverov, podlieha dozoru Národnej banky Slovenska, je si vedomý súdnej praxe vo vzťahu k formálnym aj obsahovým náležitostiam úverových zmlúv, k požiadavkám transparentnosti a určitosti či jasnosti pri vyjadrovaní podmienok poskytovaných úverov, je si vedomý stanovených limitov pre výšku odplaty z každého poskytnutého spotrebiteľského úveru, súd považoval za vysoko nepravdepodobné, aby si žalovaný nebol vedomý neprimeranosti odplaty za ponúknuté doplnkové služby k úverom, a teda aj tej skutočnosti, že z takto uzavretých dohôd vznikne na jeho strane bezdôvodné obohatenie. Ak by aj na jeho strane nejestvoval priamy úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa, minimálne na úrovni nepriameho úmyslu takéto nadobudnutie bezdôvodného obohatenia nastalo, t.j. žalovaný vedel, že takýto následok môže nastať a bol s ním uzročený. Okresný súd odmietol akceptovať, že taký kvalifikovaný subjekt celkom nevedomky stanovil odmenu za doplnkovú službu vyššiu než odmenu za svoju hlavnú službu (už uvádzaných 30 % z doplnkovej služby oproti 18 % za hlavnú úverovú službu). Z tohto dôvodu preto na premlčanie súd prvej inštancie aplikoval 10 ročnú premlčaciu dobu, ktorá však od vykonaných splátok v období rokov 2014 až 2017 neubehla, pretože v roku 2019 bola v tejto veci podaná žaloba. Námietka premlčania teda nebola uznaná a žalovanému bola výrokom I. rozsudku uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v uvedenej sume 2 620,80 eur.

1.9. O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodoval podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, keď žalobca mal vo veci úspech v rozsahu 74 % (zo sumy 3 554,80 priznaných 2 620,80 eur), žalovaný mal vo veci úspech v rozsahu 26 %, v nadväznosti na čo potom okresný súd výrokom III. rozsudku priznal žalobcovi nárok na náhradu trovy konania voči žalovanému v rozsahu 48 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) Civilného súdneho poriadku to v časti výroku I. a III. rozsudku. Žalovaný namietal nesprávnosť záverov súdu, ktorý bez bližšieho odôvodnenia uviedol, že doplnkové služby vyplývajúce z dohody o poskytovaní služieb boli neprimerane nadhodnotené. Okrem tohto konštatovania a porovnávaní s odmenou za úver súd neuviedol žiadny vecný dôvod svojho tvrdenia. Porovnávanie odplaty za služby s odplatom za úver je podľa žalovaného nesprávne, pretože súd

neporovnáva skutočnosti, ktoré by takto boli porovnateľné čo do obsahu a predmetu. Žalovaný namietal aj záver súdu o tom, že dohodnutá odplata má spôsobovať hrubý nepomer v právach a povinnostiach a preto ide o neprijateľnú podmienku a teda neplatnú. Tvrdí, že uvedený záver súdu je nesprávny, pretože dohoda o poskytovaní služieb nie je žiadnou podmienkou pre úverovú zmluvu. Jej obsah a plnenia z nej teda nie sú žiadnym vedľajším plnením z úverovej zmluvy, ale ide o samostatný predmet plnenia a jeho samostatnú cenu. Ani obsah dohody (predmet plnenia a jeho cena), ani vznik dohody, nie je upravený v úverovej zmluve. Preto podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohoda o poskytovaní služieb nie je neplatnou, nakoľko cena plnenia a predmet plnenia a ustanovenia o nich nie sú neprijateľnou podmienkou. Dohoda o poskytovaní služieb a jej obsah nepredstavujú ani plnenie z úverovej zmluvy a preto záver, že nejde o posudzovanie „hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny“ je nesprávnym.

2.1. Žalovaný, ako odvolateľ, namietal taktiež záver o posúdení námietky premlčania, ktorý je založený na tom, že súd posudzoval trvanie objektívnej premlčacej doby a podľa súdu je treba použiť ustanovenie o 10-ročnej premlčacej dobe. Podľa súdu tento postup musí byť daný, lebo inak by súd schválil postup žalovaného pri určení ceny doplnkovej služby, a ďalej že žalovaný si mal byť vedomý neprimeranosti odplaty. Žalovaný však namietal, že argument súdu, podľa ktorého musí pristúpiť k aplikácii 10-ročnej premlčacej doby, inak by vlastne schválil postup žalovaného, je po právnej stránke absurdný a nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení. Žalovaný odmietal aj záver o tom, že na základe výšky odplaty sa má usudzovať minimálne nepriamy úmysel žalovaného získať obohatenie. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom dôkaze, pričom je nelogické, aby žalovaný úmyselne postupoval tak, že bude uzatvárať neplatné dohody. Odôvodnenie rozsudku je v rozpore aj s právnym názorom Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018, v ktorom bolo jednoznačne konštatované, že z podnikateľské postavenia subjektu sa nedá dovodzovať úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Na podporu svojho tvrdenia žalovaný citoval z rozsudkov Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/530/2015, sp. zn. 14Co/637/2015 a sp. zn. 16Co/746/2015 a rozsudku Krajského súdu v Žiline, č.k. 9Co/516/2015. Ďalej odvolateľ namietal, že námietku premlčania, pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej doby, okresný súd neposudzoval vôbec, čiže v tomto smere je napádané rozhodnutie úplne nepreskúmateľné. Na základe uvedených skutočností preto žalovaný navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, pričom odvolací súd konštatuje, že zmätočne, v rozpore s vymedzeným odvolacím rámcom a celkom zjavne aj v nadväznosti na úplne odlišné súdne rozhodnutie potom navrhol, aby odvolací súd „žalobu vo výrokoch II. a III. zamietol, výrok V. zrušil a výrok VI. zmenil“ a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % a uplatnil si aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „odvolací súd“, alebo „krajský súd“), ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom meritórnym výroku I. a v závislom výroku III. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie.

5. V ustanovení § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku sú citované vady, pre ktoré je možné, respektíve nutné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V zásade ide o vady, ktoré sú porušením základného práva strán sporu na spravodlivý súdny proces, ktoré je zaručené Ústavou SR a ostatnými právnymi normami. Za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie je treba považovať aj nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie (aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby), a tým logicky aj nesprávne meritórne rozhodnutie.

6. Odvolací súd, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania (§ 379 a § 380 CSP), konštatuje, že procesná obrana žalovaného v predmetnom spore a to tak v štádiu odvolacieho konania, ako aj od jeho počiatku, spočívala predovšetkým vo vznesenej námietke premlčania uplatneného nároku žalobcu. Súd prvej inštancie rozhodol o uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a žalobe sčasti vyhovel, keď vyhodnotil námietku premlčania žalovaného ako nedôvodnú, pričom ohľadom skúmania objektívnej premlčacej doby považoval súd prvej inštancie za potrebné, vzhľadom na dôvody obsiahnuté v odseku 16. odôvodnenia rozsudku, aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že subjektívnou premlčacou dobou sa súd prvej inštancie nezaoberal vôbec, túto

nevyhodnocoval ani neskúmal jej počiatok plynutia a eventuálne uplynutie a už len v tomto smere je odvolanie žalovaného, namietajúceho nepreskúmateľnosť záverov súdu prvej inštalácie o nepremičaní nároku žalobcu, dôvodné.

7. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

8. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného sa odvolací súd predovšetkým zameril v odvolacom konaní na skúmanie dôvodnosti tejto procesnej obrany žalovaného, na ktorej zotrval aj v štádiu odvolacieho konania.

9. Ako už odvolací súd vyššie zdôraznil, plynutie premlčacej doby okresný súd právne posudzoval výlučne podľa lehoty upravenej v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka (objektívna premlčacia doba), pričom ustanoveniu § 107 ods. 1 OZ (subjektívna premlčacia doba) nevenoval absolútne žiadnu pozornosť, pričom je z hľadiska premlčania nároku zásadné, aby mal súd ustálené plynutie tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby, nakoľko uplynutie čo i len jednej z nich má za následok premlčanie nároku a úspešnosť a dôvodnosť vznesenia námietky premlčania. Súd tak nebol oprávnený konštatovať, že premlčanie nároku nenastalo, pokiaľ nemal v konaní absolútne preukázané - a ani neskúmal - plynutie a eventuálne uplynutie subjektívnej premlčacej doby. Toto je jedna zo zásadných väd odvolaním napadnutého rozsudku. Avšak je nutné zdôrazniť, že ani plynutie objektívnej premlčacej doby tak, ako ju právne posúdil súd prvej inštalácie, neobstojí a je právne nesprávne, pokiaľ súd prvej inštalácie aplikoval 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu a konštatoval úmyselné bezdôvodné obohatenie, hoci len na úrovni nepriameho úmyslu.

10. Odvolací súd sa preto v prvom rade podrobnejšie zaoberal odvolacou námietkou žalovaného, ktorý v odvolaní dôrazne poprel akýkoľvek úmysel, a to aj nepriamy, bezdôvodne sa na úkor žalobcu obohatiť a argumentoval, že tento úmysel žalobca ničím nepreukázal, pričom žalovaný poskytuje úvery s úmyslom a za účelom dosiahnutia zisku a nie sa úmyselne bezdôvodne obohacovať.

11. Pokiaľ ide o určenie plynutia počiatku premlčacej doby, všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívna premlčacia doba a zároveň je vylúčené, aby plynula po tom, ako uplynie objektívna premlčacia lehota. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, kedy žalovaný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď príjemca plnenia získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. OZ napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 zák. č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa OZ ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel (prítomnosť vedomostnej i vôľovej zložky). O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzročený.

12. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie však nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, respektíve jeho vedomosť (hoc aj predpokladaná, na základe už judikovaných názorov súdov v právne i skutkovo obdobných veciach) o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdmi vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórných zákonných náležitostí

zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný, ako úverový veriteľ, v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne chcel získať vedome a úmyselne bezdôvodné obohatenia od svojich dlžníkov, alebo aspoň bol uzročený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor dlžníkov. Žalovaný, ako úverový veriteľ uzavrel (respektíve mal v úmysle uzavrieť, keďže k platnej akceptácii návrhu dlžníka nedošlo) so žalobcom, ako úverovým dlžníkom zmluvu o úvere, ktorú ako osobitný typ zmluvy upravuje § 497 a nasl. zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky čo do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase kontraktáčného procesu dňa 18.06.2014, ani v čase prijatia platieb od žalobcu, nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr sa bude žalobca domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverových zmlúv (odvolací súd poznamenáva, že v tejto časti nároku navyše v konkrétnom prípade neodôvodnene, nakoľko už toho času právoplatným výrokom II. súd žalobu zamietol) a že v dôsledku ex offio preskúmania aj závislých zmlúv Dohôd o poskytnutí služieb ich súd vyhodnotí ako absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd v neposlednom rade poukazuje na početné zmeny a novely zákonných ustanovení upravujúcich spotrebiteľské zmluvy tak v Občianskom zákonníku, ako aj v osobitných právnych normách upravujúcich spotrebiteľské právo (najmä Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., , no aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) v jednotlivých ich obdobiach účinnosti a platnosti, v dôsledku ktorých je taktiež značne obtiažne jednoznačne a nespochybniteľne preukázať úmysel (priamy či nepriamy) žalovaného, ako úverového veriteľa, už v čase uzatvárania zmlúv o úvere, uzatvárať tieto zmluvy s úmyslom bezdôvodne sa obohacovať na úkor svojich úverových dlžníkov.

13. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery a vyslovené právne názory vyšších súdnych autorít, napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej „NS SR“) sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18. októbra 2018, v ktorom bola predmetom dovolacieho konania vec, v ktorej odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného (aj v danom konaní ním bol PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. Bratislava) ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. V rozhodnutí, ktoré bolo predmetom dovolania v uvedenej veci, odvolací súd (Krajský súd v Prešove) vyslovil, že nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v dlhoročnom pôsobení žalovaného na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v úmysle žalovaného dosiahnuť zisk dojednaním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi. V predmetnom judikáte NS SR vyslovil : „Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.“ Dovolací súd taktiež v predmetnom rozhodnutí uviedol: „Zároveň dovolací súd podotýka, že v prípade, ak nebankový subjekt (veriteľ) koná nekorektné a neuvedie do úverovej zmluvy všetky zákonom predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou. Čo v

podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru (pôžičky). Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práve odplaty a úrokov za poskytnutý úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či je zmluva platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte také (iné) vady, že je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Uvedené má tiež dopad na posúdenie, z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo, čo následne determinuje tak okamih bezdôvodného obohatenia (kedy k obohateniu došlo), ako aj začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia.“ .... „Dovolačný súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.“ Uvedený právny názor vyslovený vyššou súdnou autoritou je pre odvolací súd aj v danej veci smerodajný a ju nutné z jeho záverov vychádzať.

14. Okrem citovaného rozhodnutia NS SR odvolací súd konštatuje, že záver prijatý súdom prvej inštancie ohľadom aplikácie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby nie je súladný ani s vysloveným názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej „ÚS SR“). Odvolací súd na podporu svojich argumentov upriamuje pozornosť aj na uznesenie sp. zn. III. ÚS 448/2017-11 zo dňa 4. júla 2017, v ktorom ÚS SR vyslovil: „K tomu ústavný súd dodáva, že vedomosť žalovanej o tom, že plnenie jej nepatrí alebo jej bolo poskytnuté omylom, sa neprezumuje. Sťažovateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia, musí preukázať, že žalovaná vedela alebo z okolností musela predpokladať, že jej vyplatená suma nepatrí, čo sa v danom prípade nepreukázalo.“ ...“V konaní neboli zistené ani predložené také rozhodnutia súdov či záväzné judikáty, v ktorých by už sporná otázka regresu z titulu vyplatených dávok nemocenského voči zamestnávateľovi bola riešená a z ktorých by tak vyplývala nezákonnosť postupu žalovanej voči žalobcovi ... a ktoré by dokazovali, že žalovaná mala vedomosť o nesprávnosti svojho postupu a o tom, že nemá zákonný podklad na vymáhanie regresných nárokov na dávkach nemocenského voči žalobcovi.“ ...“ Keďže v konaní nebol preukázaný ani priamy ani nepriamy úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu, nevznikol ani dôvod pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby.“ Aj v predmetnom rozhodnutí Ústavný súd SR zdôraznil povinnosť dôkazu toho, kto tvrdí, že sa na jeho úkor iný bezdôvodne obohatil, priamy či nepriamy úmysel dokázať a to konkrétnymi a relevantnými dôkazmi. Zhodne tak s vysloveným názorom NS SR, aj ÚS SR konštatuje, že pokiaľ takýto úmysel dokázaný nebol (nie je ho možné len prezumovať), aplikácia 10 ročnej objektívnej premlčacej doby ústavne konformne udržateľná nie je.

15. V prejednávanom prípade žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by už v čase uzavretia (respektíve kontraktačného procesu smerujúceho k uzavretiu) konkrétnych zmlúv o úvere, respektíve dohôd o poskytnutí služieb, existoval úmysel žalovaného, ktorý by smeroval k bezdôvodnému obohacovaniu sa na úkor žalobcu. Civilný sporový poriadok, ako procesná norma, ukladá v čl. 8 základných princípov stranám sporu povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (unesenie dôkazného bremena). Ak nebolo v konaní zo strany žalobcu bez akýchkoľvek pochyb preukázané úmyselné (priamy či nepriamy úmysel) konanie žalovaného s cieľom získať bezdôvodné obohatenie, ktoré by malo vplyv na predĺženie objektívnej premlčacej doby z troch na desať rokov v zmysle § 107 ods. 2 OZ, súd prvej inštancie nebol oprávnený takýto úmysel žalovaného konštatovať (prezumpovať) s takým odôvodnením, ako vyplýva z napadnutého rozsudku. Okresný súd preto nepostupoval správne, ak zohľadnil ako relevantnú desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

16. Odvolací súd s ohľadom na hore uvedené závery vyšších súdnych autorít, ako aj na doterajšiu judikatúru tunajšieho odvolacieho súdu ohľadom právneho posúdenia plynutia objektívnej premlčacej doby v obdobných prípadoch, potom považoval za nutné zrušiť výrok I. odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko je odvolanie žalovaného, namietajúceho nesprávne právne posúdenie premlčania, dôvodné a opodstatnené a a procesná obrana žalovaného v tejto časti bola opodstatnená. Súčasne odvolací súd v tejto otázke zdôrazňuje, že nemal procesný priestor opätovne sám posúdiť premlčanie nároku žalobcu, nakoľko súd prvej inštancie sa plynutím subjektívnej premlčacej doby v konaní nezaoberal vôbec a tak bude nutné aj v tomto smere doplniť dokazovanie a premlčanie nároku žalobcu nanovo právne posúdiť a to tak ohľadom subjektívnej dvojročnej, ako aj objektívnej trojročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

17. Odvolací však pre úplnosť poznamenáva, reagujúc tak na odvolacie argumenty žalovaného a pri povinnosti vysporiadať sa s nimi (§387 ods. 3 veta posledná CSP), že pokiaľ ide o dôvody odvolania, namietajúce nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie aj ohľadom prijatého záveru o absolútnej neplatnosti dohôd o poskytnutí služieb, v tomto smere sú závery súdu prvej inštancie, obsiahnuté v odsekoch 12., 13., 14. a 15. rozsudku vecne správne a zodpovedajú toho času už konštantnej judikatúre, pričom odvolací súd v ďalšom poukazuje na odôvodnenie súdu prvej inštancie, v nadväznosti aj na napr. rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 9C/66/2015-114 zo dňa 28.09.2015, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/39/2019 zo dňa 24.02.2016, rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 7Csp/26/2017-70 zo dňa 28.06.2017, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/359/2017, rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5Csp/21/2017-46 zo dňa 04.09.2017, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/197/2017 zo dňa 26.04.2018 a rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 12C/397/2015-38 zo dňa 11.02.2016, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/240/2016 zo dňa 10.05.2017, v ktorých všetkých rozsudkoch všeobecné sudy vyhlásili totožné dohody o poskytnutí služieb totožného dodávateľa,- žalovaného vo výrokoch svojich toho času už právoplatných rozhodnutí za absolútne neplatné. Odvolací súd bez ďalšieho len poukazuje na dôvody obsiahnuté aj vo všetkých uvedených rozhodnutiach, v ktorých sudy z dôvodu rozporu so spotrebiteľským právom uvedené dohody vyhlásili výroky rozsudkov za absolútne neplatné z dôvodu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, eventuálne ako neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka pre hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami dodávateľa a spotrebiteľa, pričom závery súdu prvej inštancie aj v tejto posudzovanej veci sú obsahovo obdobné záverom súdov. Odvolací súd vzhľadom na uvedené preto považuje záver súdu prvej inštancie ohľadom absolútnej neplatnosti dohôd o poskytnutí služieb, uzatvorených medzi žalobcom a žalovaným dňa 18.06.2014, za vecne správne. Úspešnosť ohľadom tohto nároku však bude nesporne závisieť predovšetkým od posúdenia v prvom rade premlčania nároku ako takého.

18. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom meritórnym výroku I. a v závislom výroku III. podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie.

19. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).